

Výsledky monitoringu rýsa ostrovida v národních parcích Šumava a Bavorský les v sezóně 2024/25

NÁRODNÍ PARK BAYERISCHER WALD
NATIONAL PARK ŠUMAVA

Výsledky monitoringu rýsa ostrovida v národních parcích Šumava a Bavorský les v sezóně 2024/25

Monitoring je společným projektem národních parků Bavorský les a Šumava

Kontakty
Národní park Šumava

Elisa Belotti
elisa.belotti@npsumava.cz

Luděk Bufka
ludek.bufka@npsumava.cz

Kontakty
Nationalpark Bayerischer Wald

Marco Heurich
marco.heurich@npv-bw.bayern.de

Martin Gahbauer
martin.gahbauer@npv-bw.bayern.de

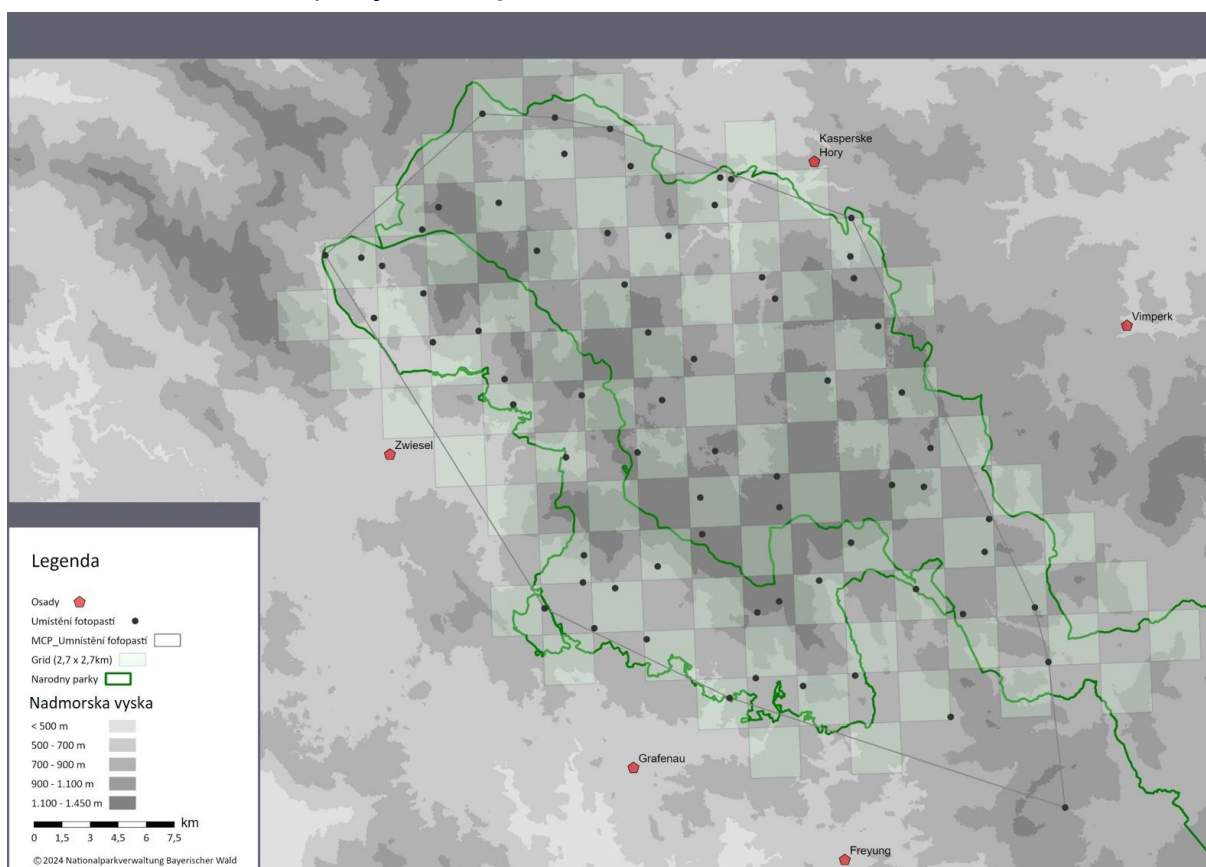
1. Úvod

Původní populace rysa na Šumavě byla vyhubena v průběhu 19. století. Poslední záznamy o zástřelech rysů jsou podle různých pramenů zhruba v rozmezí let 1830 – 1894. Poté byl tento druh považován v šumavském ekosystému za vyhynulý. Teprve v 50. letech 20. století je několik záznamů o pozorování. Od 70. let 20. století byl rys ostrovid zařazen mezi chráněné živočichy. Novodobá historie výskytu rysa na Šumavě začíná v letech 1970 až 1974, kdy bylo v Bavorském lese neoficiálně vypuštěno 5 až 7 zvířat. Do roku 1978 bylo zjištěno 10 až 12 mladých zvířat, pak se stavy opět snížily. Na podporu výskytu rysa se poté v tehdejším Československu podařilo připravit a realizovat oficiální reintrodukční projekt. V období let 1982 až 1989 bylo na území dnešního Národního parku Šumava vypuštěno celkem 17 rysů ze Slovenska. Poté, co se populace nejdříve rozrostla a rozšířila se do přiléhajících vhodných lesnatých oblastí, zejména podél hraničního hřebene směrem jak k Hornímu Falcku, tak Rakousku, došlo v následujících letech k jejímu poklesu a nakonec ke stagnaci. Po pádu železné opony byly v 90. letech na obou stranách hranice prováděny koordinované akce k získání více informací o stavu rysí populace. Podařilo se tím hlavně získat přehled o rozšíření druhu, s velkým důrazem na detekci samic s mláďaty. Od roku 1996 byl na české straně započat komplexní výzkum s využitím radiotelemetrie. Po roce 2000 bylo zahájeno několik společných projektů financovaných Evropskou unií s cílem zlepšit rysí monitoring a získat lepší informace o ekologii zvířat jako základu pro jejich ochranu. Za tímto účelem byly použity moderní metody výzkumu volně žijících živočichů, jako je GPS telemetrie a fotomonitoring. V rámci projektů bylo konečně možné zavést přeshraniční monitoring, který se provádí každoročně od roku 2009 ve spolupráci obou národních parků. Pro něj se používají "fotopasti", tj. fotoaparáty s pohybovým a tepelným čidlem. Pokud projde kolem fotopasti zvíře, je automaticky vyfotografováno. Rys je kočkovitá šelma s variabilním zbarvením. Každý jedinec má po celý život svůj vzorec kresby na srsti, který je stejně unikátní jako otisky prstů. Posouzením kreseb je možné jedince jednoznačně identifikovat. Fotopasti se umísťují na vhodných lokalitách v páru proti sobě, jelikož kresba není na levém a pravém boku zvířete stejná. Porovnáním fotografií z fotomonitoringu je možné vyhodnotit, kudy dané zvíře chodí, jak dlouho žije, zda má samice kořata a jak dlouho zůstane ve zkoumaném území. Pokud je navíc dlouhodobě sledována rozsáhlejší oblast, je možné sledovat, kam kořata po osamostatnění odejdou, zda přežijí a kde se eventuálně usadí. Získané údaje přinášejí informace o struktuře, hustotě a dynamice rysí populace a její demografii, které jsou nezbytné pro lepší pochopení, jak se populace rysa chová a vyvíjí.

Tato zpráva shrnuje výsledky společného intenzivního monitoringu v obou národních parcích v sezóně 2024/25.

2. Zkoumané území

Zkoumané území se nachází v obou Národních parcích Bavorský les a Šumava na ploše o velikosti 820 km² (Obr. 1) ve výšce mezi 500 a 1450 m n. m. Konkrétní lokality byly vybrány podle sítě 2,7 × 2,7 km, kde v každém druhém čtverci bylo určeno stanoviště, ve většině případů obsazené dvěma fotopastmi. Tím je dosaženo maximální pravděpodobnosti, že každý samostatný rysí jedinec pohybující se ve zkoumaném území bude alespoň jednou vyfocen.

Obr. 1: Zkoumané území pokrývá Národní park Bavorský les a podstatnou část Národního parku Šumava. V sezóně 2023/24 bylo na 69 stanovištích rozmístěno 109 fotopastí. Hranice zkoumaného území byla vymezena metodikou „MCP“, tj.: propojením krajních stanovišť formou minimálního konvexního polygonu.

Zkoumané území se nachází v samotném jádru rozšíření tzv. „česko-bavorsko-rakouské rysí populace“ (z angličtiny „BBA populace“), která jako celek obývá rozsáhlou přeshraniční oblast od Českého lesa/Oberpfälzer Wald do Novohradských hor/Freiwald, a od řeky Dunaje na jihu v Rakousku až po Brdy v České republice.

3. Metodika

3.1 Definice pojmů

„minimální počet“:

Počet rysů, kteří byli individuálně určeni v rozmezí 100 dnů ve zkoumaném území.

„rysí rok“:

Rysí rok začíná 1. května a končí 30. dubna následujícího roku. Základem pro toto rozdělení, vhodné pro účely monitoringu je reprodukční roční cyklus rysa: narození bývá v květnu/červnu a oddělení mláďat od matky bývá v březnu / dubnu následujícího roku.

„samostatný jedinec“ / někdy též „nezávislý“:

zvíře starší jednoho roku (již nezávislé na matce)

„mládě / kotě“:

mladá zvířata od porodu do 30. 4. následujícího roku (tj. v období, kdy jsou obvykle zachycena společně s matkou)

„rodinná skupina“:

samice s koťaty během jejich prvního roku života, kdy jsou závislá na matce, neboli samice, která byla v době intenzivního monitoringu pozorována s mláďaty ve zkoumaném území

„rezidentní“ („stálá“) samice:

samice, pozorovaná minimálně ve dvou po sobě jdoucích letech ve stejné oblasti

„floater“

zvíře bez vlastního teritoria (tj. známé zvíře ve druhém roce života nebo neznámé zvíře v prvním roce, ve kterém je v území zachyceno jako samostatné)

„pozorování /záznam“:

Protože jsou na většině stanovišť proti sobě dvě fotopasti, je každé kolemjdoucí zvíře vyfotografováno dvakrát. Kromě toho se může stát, že se zvířata krátce před kamerou zastaví a jsou pak vyfocena vícekrát. Kvůli vyloučení těchto případů jsou všechny

fotky jednoho druhu, které byly v dané lokalitě vyfoceny v průběhu pěti minut, zařazeny do jednoho pozorování.

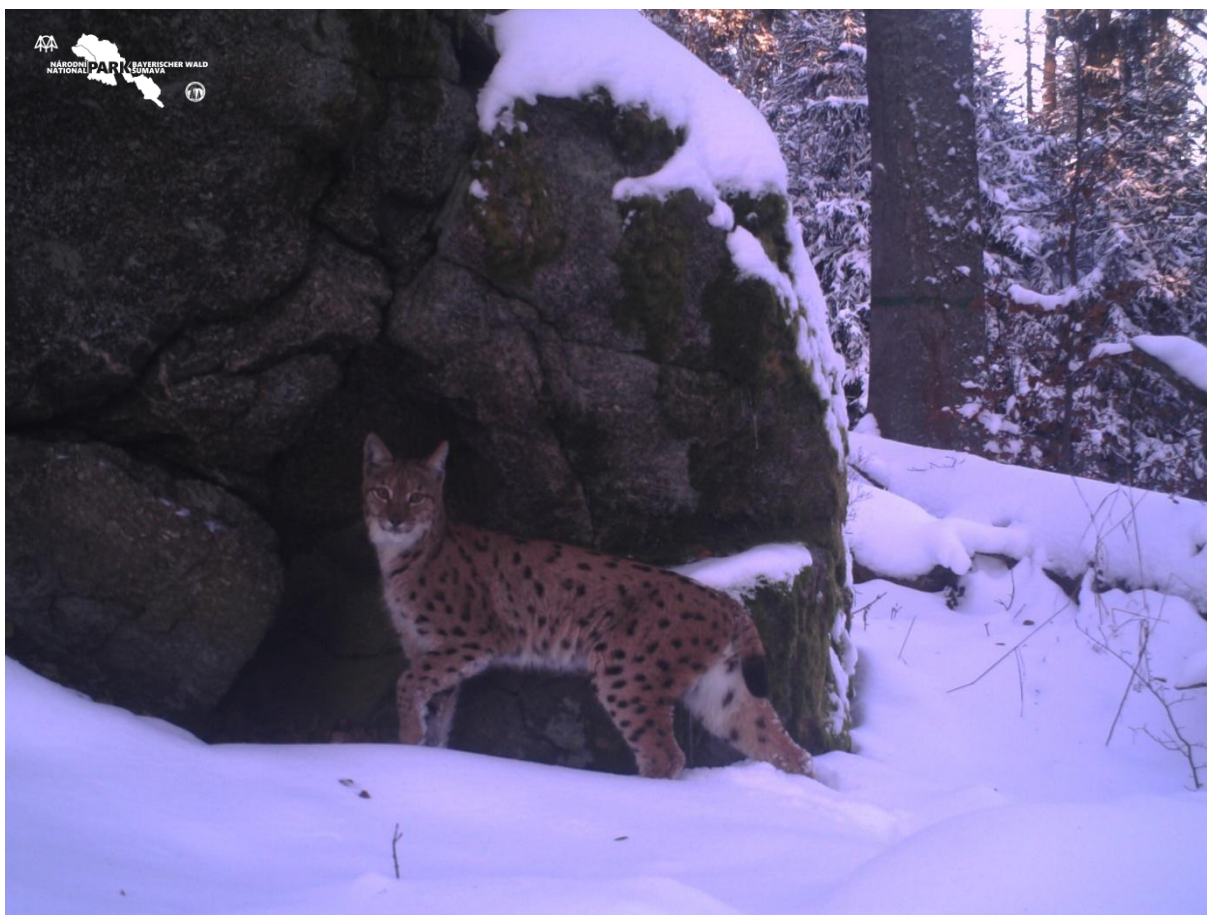

Samice Týna a její 2 koťata 2024 (foto z lokality mimo standardní stanoviště intenzivního monitoringu)

3.2 Metodika fotomonitoringu

V sezóně 2024/25, 109 fotopastí bylo umístěno na 69 stanovištích po dobu 100 dní (15. 09. – 24. 12. 2024). Základem pro výběr stanovišť byly znalosti o využívání prostoru rysy získanými z náhodných pozorování, stopování a z telemetrie. Protože zvěřata, která se aktivně pohybují v rámci svých domovských okrsků, využívají často k přemísťování lesní cesty, průseky i turistické stezky, je většina fotopastí umístěna u nich. Na většině stanovišť byly umístěny dvě fotopasti, aby mohli být jednotliví rysy dobře zaznamenáni z obou stran, což je nezbytné pro jejich jednoznačnou identifikaci. Fotopasti mají pohybový a tepelný senzor, takže vyfotí všechna procházející zvěřata. Fotky jsou uloženy na SD-karty a v pravidelných intervalech kontrolovány na místě, poté staženy. Poté jsou jednotliví rysy identifikováni vizuálním porovnáním aktuálních fotek s fotkami z minulých let z intenzivně zkoumaného území a z oblastí mimo národní parky, kde monitoring probíhá ve spolupráci s dalšími organizacemi. Použitá stodenní monitorovací perioda od září do prosince byla stanovena jako optimální pomocí modelu, přičemž důležitým parametrem byla maximální pravděpodobnost zachycení nezávislých jedinců. Fotografie rysů získané během této monitorovací periody v každé sezóně ze sítě lokalit (o přibližně stejném počtu a rozmístění každý rok) jsou zpracovávány stejnými standardními postupy za účelem získání odhadu populační hustoty v jádrové oblasti výskytu. Jelikož je tento proces opakován stejným způsobem každý rok, umožňuje nám to sledovat změny a vývoj populační hustoty

v čase. Avšak, období, které je nejlepší pro zachycení samostatných jedinců rysa není zcela totožné s obdobím optimálním pro registraci rozmnožování, resp. toho-ročních mláďat. Pro dokumentaci rozmnožování ve studijním území proto využíváme také další údaje získané navíc během celé sezony na stejných lokalitách a také z dalších fotopastí umístěných ve studijním území v rámci jiných projektů (přesné umístění těchto dalších fotopastí se může ovšem měnit v jednotlivých sezónách, jejich množství a délka expozice v terénu jsou výrazně větší zejména od sezóny 2016/17).

Samec B345 Malý Princ v Národním parku Šumava

4. Výsledky

4.1 Sledování rysů v období 2024/25

V průběhu stodenního monitorovacího období byli ryši vyfotografováni na 51,0 % stanovišť (Obr. 2). Celkem bylo registrováno 26 samostatných jedinců. Z tohoto počtu bylo 12 samic (11 rezidentních a 1 „floater“), 7 samců (6 rezidentních a 1 „floater“) a 7 jedinců neurčeného pohlaví (1 „rezidentní“ a 6 kategorie „floater“, Tab.1).

Tabulka 1: Vývoj počtů zaznamenaných samostatných jedinců rysa ve zkoumaném území od roku 2009 ve stodenním monitorovacím období 15. 09. – 24. 12. na standardních stanovištích.

Vysvětlivky:

* V prvních třech letech sledování rysů fotopastmi bylo monitorovací období 10.11. - 18.02. a z technických důvodů v sezóně 2012/13 nebylo možno monitoring provést v celém rozsahu (pro definici pojmů viz kapitola 3.1)

Počet rezidentních samic s mláďaty uveden v závorkách pro každou sezónu zahrnuje i případy, kdy přítomnost mláďat byla potvrzena jen na základě doplňujících dat

“ Tři samice narozené v roce 2018, které v sezóně 2020/21 nebylo ještě možné považovat za rezidentní (viz popis ve zprávě ze sezóny 2020/21).

		2009/ 10*	2010 /11*	2011 /12*	2013 /14	2014 /15	2015 /16	2016 /17	2017 /18	2018 /19	2019 /20	2020 /21	2021 /22	2022 /23	2023 /24	2024 /25
samo- statná zvířata		16	16	18	16	18	22	27	29	25	28	33	25	23	19	26
Z toho	rezidentní samice (s mláďaty)	6 (6)	6 (4)	6 (3)	8 (7)	9 (6)	9 (5)	12 (6)	8 (6)	9 (7)	9 (6)	10 (6)	9 (5)	9 (7)	6 (6)	11 (10)
	Floa- ter	-	4	7	0	2	6	6	10	4	8	8 (+3 ⁺)	2	4	4	8
Hustota samo- statných zvířat/100 km²		1,37	1,19	1,32	1,08	1,29	1,72	1,89	1,92	1,77	1,81	2,36	1,76	1,71	1,36	1,91

Tabulka 2: Vývoj počtu reprodukci (rodinných skupin) a koťat ve studijním území v sezónách 2009/10 až 2024/25

Vysvětlivky:

*Během prvních 3 sezón byla monitorovací perioda v termínu 10.11.-18.2., a v sezóně 2012/13 nebylo možné z technických důvodů uskutečnit monitoring v plném rozsahu

„Rodinné skupiny“ = počet stálých dospělých samic zaznamenaných ve studijním území na standardních stanovištích intenzivního monitoringu během 100denní monitorovací periody, u kterých byla potvrzena koťata na základě všech dostupných dat ze studijního území. Pouze ve čtyřech sezónách bylo zjištěno po 1, 2, 4, respektive 2 rodinných skupinách navíc, a to rovněž výhradně na základě doplňujících dat (tj. samice nebyly zaznamenány během 100denní periody na standardních stanovištích). Z tohoto důvodu je celkový počet rodinných skupin pro tyto sezóny (včetně těchto případů navíc) uveden v závorce.

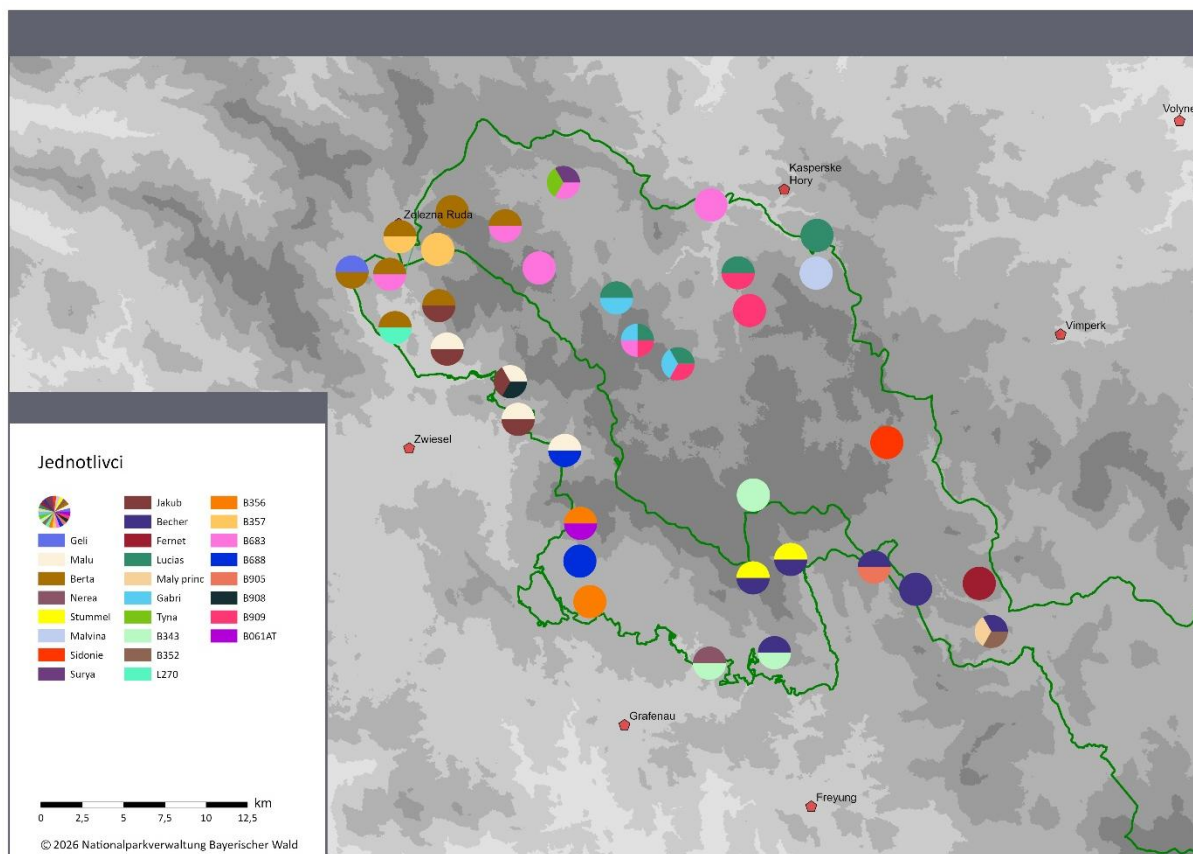
„Koťata (100denní období)“ = celkový počet rysích koťat zjištěných ve studijním území na standardních stanovištích intenzivního fotomonitoringu během 100denního období.

„Koťata (celkem)“ = celkový počet rysích koťat zjištěných ve studijním území na základě všech dostupných údajů.

	2009/ 10*	2010 /11*	2011 /12*	2013 /14	2014 /15	2015 /16	2016 /17	2017 /18	2018 /19	2019 /20	2020 /21	2021 /22	2022 /23	2023 /24	2024 /25
Rodinné skupiny	6	4	3	7	6	5	6	6 (7)	7 (9)	6	6	5	7 (8)	6 (11)	10 (12)
Koťata (100 denní období)	8	8	5	8	9	5	11	7	15	3	4	1	4	7	5
Koťata (celkem)	12	9	5	10	9	11	13	14	22	13	10	10	14	21	23

Data z celé sezóny 2024/25 a z celého zkoumaného území (včetně dat ze stanovišť, kde fotopasti byly instalovány v rámci dalších výzkumných aktivit) potvrdila reprodukci u 12 samic (u 10 z 11 rezidentních samic zaznamenaných ve stodenním období

na standardních stanovištích, plus u dalších 2 samic). U 7 z celkového počtu 12 reprodukujících se samic byla potvrzená přítomnost 2 koťat, dvě měly 3 koťata, a tři měly nejspíš pouze jedno kotě. Celkem byla tedy v sezóně 2024/25 (rysím roce 2024) ve zkoumaném území prokázána existence 23 mláďat (Tab. 2). Z tohoto počtu pouze 5 koťat bylo zaznamenáno na standardních stanovištích intenzivního monitoringu během stodenního období (Tab. 2).

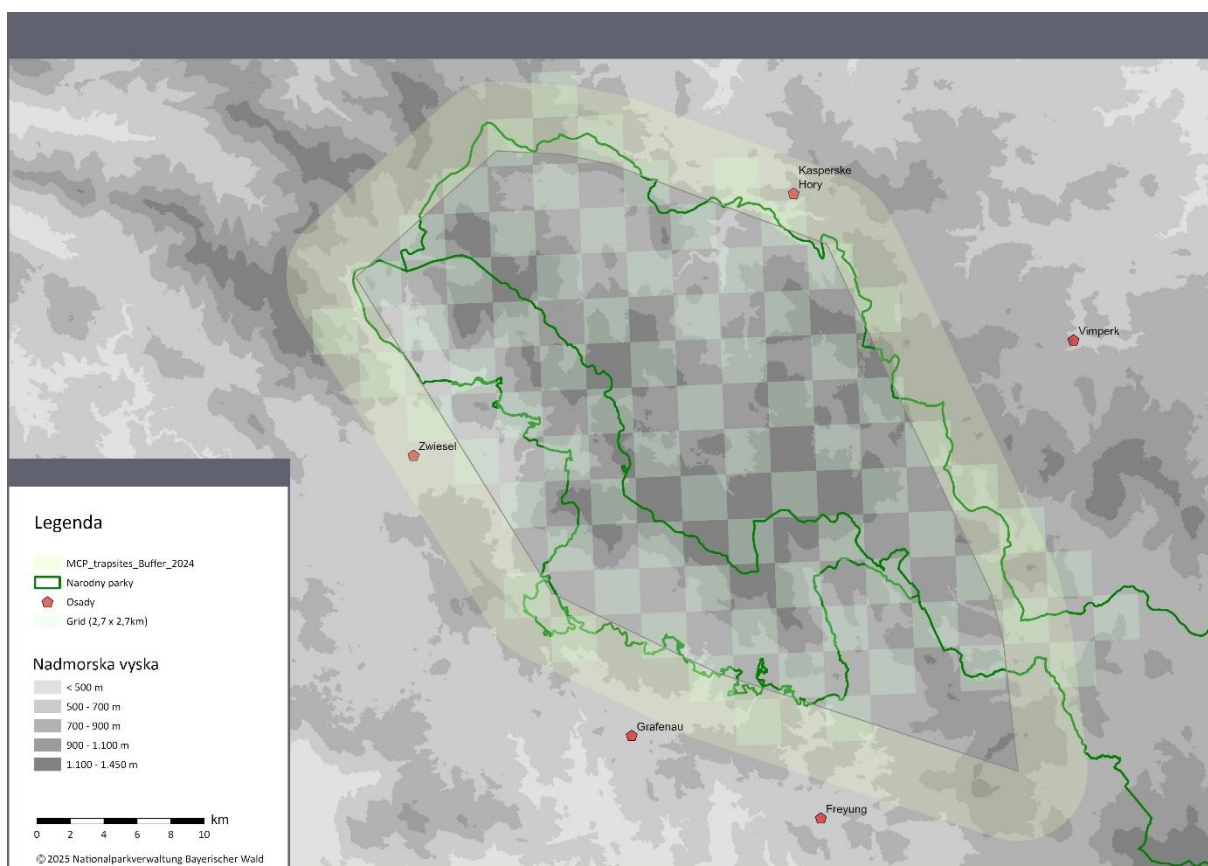

Obr. 2: Přehled rysů registrovaných na různých stanovištích v sezóně 2024/25. Každý jedinec je označen jinou barvou, stanoviště se záznamy více různých jedinců jsou tedy vícebarevné.

4.2. Výpočet hustoty výskytu rysa ostrovida

Zkoumané území je jen částí krajiny obývané v současnosti rysy. Někteří z nich mají jádro svých domovských okrsků uvnitř zkoumaného území, všichni ale využívají mnohem větší prostor, často se pohybují daleko od národních parků. Do zkoumaného území svým výskytem naopak zasahují rysy, kteří mají těžiště výskytu mimo národní parky, ale pravidelně je navštěvují, a také mladá zvířata, která při hledání volných teritorií procházejí zkoumaným územím (floaters). Bez zohlednění tohoto prostorového chování by mohla být početnost rysů ve zkoumaném území nadhodnocena. Z toho důvodu byla pro výpočet hustoty výskytu rysa použita metoda $\frac{1}{2}$ MMDM (Mean Maximum Distance Moved), tzn., že se okolo zkoumaného území přiloží vy-

rovnávací (pufrační) pás, jehož rádius odpovídá polovině průměru rysem ураžené vzdálenosti. Ta byla pro každého jedince vypočítána jako vzdálenost mezi dvěma nejvzdálenějšími fotopastmi, na kterých byl daný rys zaznamenán. Pro sezónu 2024/25, byl výsledkem vyrovnávací pás o šířce 4,15 km, ze kterého mohla být pro tuto sezónu odvozena referenční plocha veliká 1358 km² (Obr. 3, Tab. 3). Při započítání všech samostatných jedinců (tj. včetně „floaterů“) vychází hustota na 1,91 rysa/100 km².

Obr. 3: Protože rysové překračují hranice zkoumané oblasti, byl kolem ní pro výpočet hustoty položen vyrovnávací (pufrační) pás. Jeho velikost se spočítá pomocí rovnice s proměnou podle maximální vzdálenosti, kterou rys mezi dvěma fotopastmi urazil. Pro sezónu 2024/25 činila jeho šířka 4,15 km.

Tabulka 3: Souhrn informací pro výpočet populační hustoty v sezóně 2024/25

Fotopasti	zkoumané území	referenční plocha (MMDM)	Samostaní rysi	Hustota (samostatní rysi)
69 stanovišť/109 fotopastí	820 km ²	1 358 km ²	26	1,91/100 km ²

4.3. Rysí „životopisy“

Tabulka 4: Životopisy jednotlivých rysů od jejich prvního záznamu na území národních parků. Údaje jsou pouze o zvířatech, která byla vyfotografována ve zkoumaném území minimálně ve dvou po sobě jdoucích rysích letech. Každý rok, ve kterém byl rys vyfotografován, je označen barevně. Čísla u samic udávají počet mláďat zdokumentovaných v daném rysím roce. Přitom byly zohledněny i nálezy mimo stodenní monitorovací období. Věk jednotlivých rysů je uveden jako minimální věk dosažený v daném monitorovacím období (v rysím roce). U rysů, kteří byli poprvé zaznamenáni jako již samostatní, a u kterých tudíž neznáme rok narození, je minimální věk v době prvního záznamu stanoven jako 1 rok. Vysvětlivky: světlejší barva = rok narození; „/“ = jedinec zaznamenaný pouze mimo studijní území (v daném rysím roce); „***“ = samice zaznamenaná okrajově ve studijním území (v daném rysím roce) a jejíž kořata byla zaznamenána pouze mimo studijní území.

	Jméno rysa	Rok prvního pozorování	rysí rok (1.května - 30.dubna následujícího roku)																Minimální věk
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Samice (s počtem pozorovaných kořat)	Felis	2003	2	0	2	0													10
	Kubicka	2003	2	0	2	0	1	1											12
	Nora	2003	3	2	2	1	2	1											14
	Silva	2007	1	3	0	2	1	2		3									10
	Cherry	2009	2	2	0	2	2	0											6
	Matylda (Kubicka_Juv.09)	2009				2	2	1	2	1(2)	2	2		2	2	2	uhyn 04/2023		13
	Tessa	2010			2	otravená 03/2012													2
	Hakerl (Felis_Juv.11-2)	2011					1	2		2	2	3		2					9
	Sonea	2011				3													2
	Luna (Tessa_Juv.11-2)	2011					1(2)	2	2	2	2	2			1**				11
	Hawei (Juv.11)	2011								1**	1	(2)?	1?						9
	Otis	2012					1	0		2									6
	Hope	2012						2	?	2			/2	/2	/	/?	/1		12
	Shiva (Silva_Juv.13)	2013							1	3									3
	Geli (Luna_Juv.13-1)	2013									2	3	3	2			2	2	11
	Misa (Matylda_Juv.13-2)	2013						/	/	2	/1	3	2						6
	Majka	2014							2		1								4
	Nika (Nora_Juv.14)	2014									2	3	2						5
	Alina (Tessa_Juv.14-2)	2014								3	2								3
	Olina (Alina_Juv.16-2)	2016																	2
	Holly (Hope_Juv.16-1)	2016								/	/								4
	Malu (Luna_Juv.17-2)	2017										2		přejetá 10/2018					7
	Kassandra (Matylda_Juv.17-1)	2017											1	1	2	3	1	1	7
	Berta (Hakerl_Juv.18-1)	2018														1	2	2	6
	Vina (Vroni_Juv.18-1)	2018										/	/						2
	Julinka (Iris_Juv.18-1)	2018										/	/	2**	2				3
	Surya (Zoe_Juv.18-1)	2018										/	/	1**	3	2	3	3	6
	Marta (Matylda_Juv.18-1)	2018										/	/	1**					2
	Stummel	2018										/				2	3	2	6
	Lara (Luna_Juv.18-1)	2018													2	přejetá 04/2022			3
	Nerea (Nika_Juv.19-1)	2019													3	1	2	2	5
	Malvina (Terka_Juv.19-2)	2019														1	2	2	5
	Vanesa (Julinka_Juv.20-1)	2020													/2		2	2	4
	Sidonie (Nerea_Juv.21-3)	2021															1	1	3
	Gabri (Berta_Juv.22-1)	2022																1	2
	Tyna	2022														/	2	2	3
Samci	Milan	2003																	13
	Patrik	2006									přejetý 03/2016								10
	Kika (Silva_Juv.08)	2008																	14
	Krasny (Kubicka_Juv.08-1)	2008																	6
	Ctirad	2009																	10
	Nimo	2010																	3
	Daleko (Silva_Juv.10)	2010																	3
	Rico	2011													přejetý Makem 02/2021				10
	Julien	2011																	13
	Stopař	2013		/	/														4
	Tomas	2013																	3
	Bystřina	2013																	3
	Filip	2014																	3
	Gestiefelter Kater	2014																	8
	Sanchez (Hakerl_Juv.14-1)	2014																	10
	Stefan	2015																	9
	Robert (Shiva_Juv.15-1)	2015											/	/		/			7
	Moritz	2016																	5
	Veit	2016																	4
	Zdenek	2016									/		/				/		8
	Ingo	2017																	4
	Sigrid	2017															/	/	8
	Mech (Hvezda_Juv.18-2)	2018										/							5
	Matysek	2019																	4
	Barnabas (Viola_Juv.19-3)	2019											/			/	/		4
	Becher (Frieda_Juv.19-1)	2019											/						5
	Mireček (Anna_Juv.19-3)	2019											/		/				3
	Jakub (Hanna_Juv.19-1)	2019											/						5
	Macek	2020											/						4
	Fabian (Majka_Juv.17-1)	2017											/	/	/		/		7
	Fernet	2017									/			/					8
	Beda	2022																	3
	Malý princ	2023																	2
	Luciáš	2022																	2

Tabulka 4 ukazuje průběh životů 70 rysů, kteří byli pozorováni v obou národních parcích od počátku fotomonitoringu a částečně už i před ním, alespoň ve dvou po sobě následujících letech. Pro zpracování těchto „životopisů“ byla kromě pravidelných

100-denních monitoringových dat využita i doplňková data a pozorování. Z 11 zvířat pozorovaných již v roce 2009, jejichž životopis je uvedený v tabulce, dnes již žádný nežije. Samice Matylda, která byla v té době jako mládě obojkována, žila do konce sezóny 2022/23, uhynula pravděpodobně 27.4.2023. Samec Kika, který byl v 2008 vyfocen jako mládě, byl naposledy zaznamenán v prosinci 2022. Nejstaršími dosud prokázanými zvířaty byli rys Kika - 14 let a rysice Nora - 14 let. Průměrný věk zvířat pozorovaných alespoň ve dvou po sobě následujících letech je v současné době 6,1 let.

Samice Geli, nar. 2013, je v současnosti nejstarší žijící samičí v našem studijním území. Na obrázku je fotografie Geli z pravé i levé strany. Vzorce kresby srsti zleva a zprava se u rysů vždy liší. Pro jednoznačnou definici a spolehlivou identifikaci jedince jsou proto důležité fotky z obou stran.

Horní foto: Geli jako kotě v roce 2013 se svojí matkou Lunou

Spodní foto: již jedenáctiletá Geli s vlastním kotětem v příslušné monitorovací sezóně

5. Diskuse

Počet a hustota samostatných rysů zaznamenaných ve studijním území během monitorovacího období 2024/25 (rysí rok 2025), po 3 letech určitého poklesu, se výrazně zvedly. Hustota dosáhla dokonce třetí nejvyšší hodnotu zaznamenanou pro studijní území od začátku monitoringu (viz tabulka 1).

Je však také třeba zdůraznit, jak již bylo popsáno v naší předchozí zprávě, že relativně nízké hodnoty v předchozí intenzivní monitorovací sezóně (2023/24) byly pravděpodobně alespoň částečně ovlivněny technickými problémy na české straně, které snížily účinnost sběru dat v síti stanovišť intenzivního monitoringu během 100denního období.

Když hodnotíme počet rodinných skupin (tj. samic s koťaty), stojí v první řadě za zmínku, že výhradně z míst intenzivního monitoringu během posledního stodenního monitorovacího období bylo zaznamenáno pouze 5 koťat, ale přitom 23 koťat bylo registrováno celkem v celé studijní oblasti. Jedná se opět o nejvyšší zaznamenaný počet koťat v rámci rysího roku pro studijní oblast, stejně jako v sezóně 2018/19. To jen dále potvrzuje, že naše standardní metoda systematického intenzivního monitoringu byla vyvinuta a zpřesněna tak, aby maximalizovala pravděpodobnost detekce všech samostatných rysů pohybujících se v monitorované oblasti. Pokud chceme lépe monitorovat reprodukci a počty koťat, je nutné využít doplňujících údajů z celého studijního území za celé období rysích roků. Když to provedeme, zjistíme, že počet rodinných skupin zůstal v období 2013–2024 poměrně konstantní. V neposlední řadě stojí za povšimnutí, že v těsně navazujícím okolí a na hranici studijního území žijí další rozmnožující se samice, které jsou obvykle zdokumentovány hlavně mimo studijní území. Za takové situace i velmi mírné změny v prostorové aktivitě a organizaci domovských okrsků těchto samic z roku na rok mohou podstatně přispět k ročním výkyvům v (malém) počtu rodinných skupin a koťat zaznamenaných uvnitř studijního území.

Celkem vzato, výsledky získané v minulých 10 - 12 sezónách našeho standardizovaného intenzivního monitoringu (viz Tabulka 1) naznačují, že situace v jádru populace rysa BBA je poměrně stabilní a změny všech hodnot z roku na rok jsou výkyvy, které se mohou běžně vyskytovat v přírodě. Řada dalších možných faktorů mohli mít vliv na pozorované roční výkyvy uvnitř studijního území a v celé oblasti BBA populace, (jak je podrobně rozebráno v předchozích zprávách, dostupných online). Na základě dostupných údajů však nelze zatím určit hlavní příčiny pozorovaných výkyvů a jejich relativní význam. Jsme přesvědčeni, že pokračující standardní monitoring v dalších obdobích (při minimalizaci vlivu technických problémů v každé monitorační sezóně) je nezbytný, a že dlouhá řada údajů z dalších sezón je bezesporu zásadní pro správnou identifikaci dlouhodobých populačních trendů i zjištění příčin a mechanismů krátkodobých výkyvů. Dlouhodobě sbírané údaje jsou naprosto nezbytné při výzkumu a monitoringu populací velkých savců s větší délkou života, jako je rys ostrovid. Domníváme se také, že analýza údajů shromážděných pro celou BBA populaci by jistě významně přispěla k lepšímu pochopení výsledků získaných pro studijní území.